

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců Mgr. Jaroslava Škopka a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobkyně: T. N. N., bytem Č. K.
zastoupená advokátem JUDr. Jaroslavem Bellingem
se sídlem Msgr. B. Staška 71, 344 01 Domažlice

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 5. 2018 č. j. MV-43426-4/SO-2018

takto:

- I. Rozhodnutí žalované Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 31. 5. 2018 č. j. MV-43426-4/SO-2018 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 6.800 Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Jaroslava Bellinga, advokáta, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 2. 7. 2018 domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 31.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

5. 2018 č. j. MV-43426-4/SO-2018, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 26. 2. 2018 č. j. OAM-7623-38/PP-2017 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), jímž byla podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „*zákon o pobytu cizinců*“), zamítnuta žádost k povolení k přechodnému pobytu podaná dle ust. § 87b zákona o pobytu cizinců.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že správní orgán došel k nesprávnému závěru o účelovosti manželství na základě protokolů o výsledku obou manželů, opakovaných pobytových kontrol a facebookových stránek manželů. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně je nezákonné, neboť vychází z procesně nepoužitelných podkladů, a to z úředních záznamů o pobytových kontrolách (k tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 1 As 96/2008, dle kterého nelze úřední záznam sám o sobě užít jako důkaz). Závěry správních orgánů nejsou tedy dle žalobkyně dostatečně podloženy. V návaznosti na uvedené dále namítala porušení ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalovaná argumentovala, že výsledek pobytového šetření nebyl stěžejní důkaz a že z něj nebyly vyvozovány podstatné závěry a že z vyjádření sousedů správní orgán nevycházel. S tím žalobkyně nesouhlasí, neboť správní orgán I. stupně těmito okolnostmi argumentoval a vyvozoval z něj závěry.
3. Žalobkyně dále nesouhlasila s žalovanou, že není zřejmé, proč nebyl návrh na provedení místního šetření učiněn již v řízení v prvním stupni, ani, co by jím mělo být objasněno. Žalobkyně návrh učinila v návaznosti na to, že správní orgán z pobytových kontrol vycházel ve svém rozhodnutí. Ve svém odvolání také uvedla, že by místním šetřením bylo dokázáno, že manželé spolu skutečně žijí.
4. Žalobkyně dále uvedla, že její manžel, jak vyplývá i z provedených pobytových kontrol, nebyl při pobytových kontrolách přítomen, neboť kvůli podnikání tráví mnoho času na cestách. Žalobkyni nelze penalizovat kvůli tomu, že její muž netrávil ve společné domácnosti moc času (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015 č. j. 8 Azs 137/2015-37). Této penalizace se správní orgán dopustil vytýkáním toho, že manžel neměl vědomost o některých věcech týkajících se domácnosti, např. rozbité lampě, prasklé žárovce či o návštěvách žalobkyně u doktora či kadeřníka.
5. Žalobkyně dále namítala, že správní orgán pouze účelově poukazuje na odchylky ve výsledcích a hodně informací, ve kterých rozpory neexistují, pomíjí. Dle žalobkyně se jedná o běžné odlišnosti v souvislosti s jiným zapamatováním si toho, co se událo, či ne zcela podstatné okolnosti. Rozdíly ve výpovědích se vyskytovaly v detailech. Důvody rozdílných výpovědí žalobkyně také spatřuje v určité jazykové bariéře mezi žalobkyní a jejím manželem.
6. Správní orgán ve svém prvostupňovém rozhodnutí odkázal na citaci Sdělení Komise Evropského parlamentu a Rady o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES, která definuje účelový sňatek jako sňatek uzavřený výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu. Z tohoto žalobkyně dovozuje nutnost jednoznačného prokázání uzavření účelového manželství. V této souvislosti žalobkyně odkázala na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 4. 2016 č. j. 57 A 93/2015-71, který řešil skutkově a právně obdobný případ, ve kterém se také jednalo o nesrovnalosti ve

výpovědích a nezastižení při pobytových kontrolách.

7. Žalobkyně přiznává, že k některým odchylkám ve výpovědích došlo, avšak tyto nejsou takového charakteru, aby naplňovaly kritéria pro posouzení o účelovosti sňatku. Manželé mluví společným jazykem, poznali se delší dobu před svatbou a domněnky o účelovosti předchozího manželství manžela nejsou ničím podloženy.
8. V poslední řadě žalobkyně namítala, že se správní orgány nezabývaly posouzením přiměřenosti rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně ve smyslu ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně má za to, že rozhodnutí je zcela nepřiměřené, žalobkyně žije v ČR více než 1 rok a za tuto dobu si zde vybudovala pevné zázemí. Zejména pak rodinné vazby se svým manželem, se kterým žije ve společné domácnosti. Žalobkyně v České republice dále vyvíjí výdělečnou činnost.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve svém vyjádření odkázala na obsah napadeného rozhodnutí, setrvala na svých názorech a navrhla žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Posouzení věci krajským soudem

10. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
11. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
12. Soud rozhodoval bez nařízení jednání, neboť s tím žalobkyně i žalovaná dodatečně po původně nařízeném jednání na den 15. 1. 2020 souhlasily.
13. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
14. Podle ust. § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 14. 8. 2017 platí: *„Rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.“*
15. Ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců pak stanoví, že *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*
16. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně podala dne 18. 5. 2017 žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle ust. § 87b zákona o pobytu cizinců. K žádosti přiložila oddací list, ze kterého je zřejmé, že žalobkyně uzavřela dne 21. 6. 2016 ve Vietnamu manželství s panem K. B., (dále též „manžel“). Ve správním spise je založen úřední záznam z pobytové kontroly žalobkyně provedené Policií České republiky dne 8. 6. 2017. Žalobkyně a její manžel byli předvoláním ze dne 7. 7. 2017 předvoláni k výsledku na den 9. 8. 2017. Dále jsou ve spisu založeny protokoly o provedené výpovědi žalobkyně a jejího manžela ze dne 9. 8. 2017. Součástí spisu je rovněž úřední záznam o

pobytové kontrole ze dne 26. 9. 2017. Žalobkyně s manželem byli následně předvoláni k opětovným výslechům, které byly provedeny dne 2. 10. 2017, o čemž jsou rovněž ve spise založeny protokoly. Na základě nashromážděných důkazů správní orgán I. stupně vydal dne 26. 2. 2018 rozhodnutí č. j. OAM-7623-38/PP-2017, kterým žádost žalobkyně podle ust. § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zamítl, neboť se žalobkyně dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území tím, že účelově uzavřela manželství. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že z výpovědí žalobkyně a jejího manžela je zřejmé, že se na převážné části odpovědí na položené otázky neshodli nebo o sobě informace nevěděli. Tyto neshody a neznalosti byly dle správního orgánu zásadního charakteru a týkaly se oblastí, které by o sobě měli manželé standardně vědět a znát. V daném případě se jedná o neshody a neznalosti od začátku do konce předkládaného příběhu, přičemž se jedná o neznalosti, které není možné považovat za běžné odlišnosti v souvislosti se zapamatováním si událostí. Manželé se neshodli na otázkách vzniku vztahu, vývoje vztahu, uzavření manželství, průběhu manželství, společného soužití na území, vedené společné domácnosti, dětí apod. Správní orgán dále uvedl, že společné soužití nebylo nikdy potvrzeno ani pobytovými kontrolami, neboť manžel žalobkyně nebyl nikdy zastižen a společné soužití nepotvrdili ani sousedé a cizinci na tržnici. Na základě uvedených skutečností správní orgán dospěl k závěru, že manželství žalobkyně a jejího manžela bylo uzavřeno za účelem získání přechodného pobytu na území EU. Tomu nasvědčují i skutečnosti, že manželé nemají mezi sebou žádnou konverzaci na facebookových stránkách a že manžel žalobkyně byl již jednou krátce ženatý s občankou Vietnamské socialistické republiky.

17. Proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, které bylo rozhodnutím žalované ze dne 31. 5. 2018 č. j. MV-43426-4/SO-2018 zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalovaná se ve svém rozhodnutí ztotožnila se závěry správního orgánu I. stupně. Skutkový stav byl dle žalované dostatečně zjištěn a zjištěné skutečnosti prokazují závěr, že se žalobkyně dopustila obcházení zákona účelově uzavřeným manželstvím. Žalovaná dále k odvolacím námitkám žalobkyně uvedla, že úřední záznam o pobytové kontrole nebyl stěžejním důkazem a správní orgán ve vztahu k němu přihlédl pouze ke skutečnosti, že manžel opakovaně nebyl zastižen v místě hlášeného bydliště. Žádný jiný závěr z pobytového šetření, než že manžel většinu týdne s žalobkyní nepobývá, dovozován nebyl. Žalovaná také poukázala na podstatné rozpory ve výpovědích manželů, ze kterých dle ní vyplývá, že manželství bylo uzavřeno účelově. Žalovaná ve svém rozhodnutí dále uvedla, že správní orgán není v daném případě posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce dle ust. § 174a zákona o pobytu cizinců.
18. Těžištěm sporu předmětné žaloby je posouzení, zda byly v případě žalobkyně splněny podmínky pro to, aby byla žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítnuta, tedy zda byly splněny podmínky plynoucí z ust. § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Dle ust. § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců platí, že: „*Na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně. Ministerstvo žádost dále zamítne, jestliže žadatel se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*“ Z citovaného ustanovení plyne, že žádost žadatele o udělení povolení k přechodnému pobytu bude zamítnuta, pokud se žadatel (zde žalobkyně) dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců,

aby získal povolení k přechodnému pobytu, zejména pokud účelově uzavře manželství. Právě otázka účelového uzavření manželství žalobkyně s občanem České republiky byla předmětem dokazování před správními orgány.

19. V rámci žádosti podle § 87b zákona o pobytu cizinců je žadatel povinen předložit náležitosti uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení. Žadatel nemusí aktivně dokazovat skutečný záměr sledovaný uzavřením manželství; stačí, prokáže-li jeho existenci. Chce-li správní orgán žádost zamítnout z důvodu obcházení zákona účelovým uzavřením manželství, leží důkazní břemeno na něm (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2015 č. j. 5 Azs 89/2015-30 či ze dne 23. 11. 2017 č. j. 7 Azs 326/2017-21).
20. Problematika účelového uzavření manželství ve smyslu ust. § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců již byla mnohokrát řešena jak Krajským soudem v Plzni, tak Nejvyšším správním soudem ČR (např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 7. 2017 č. j. 30 A 46/2016-48, ze dne 31. 1. 2018 č. j. 30 A 33/2017-69, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2015 č. j. 4 Azs 228/2015-40, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017 č. j. 2 Azs 355/2016-62 či ze dne 26. 9. 2018 č. j. 10 Azs 68/2018-39, všechny rozsudky jsou dostupné na internetových stránkách www.nssoud.cz).
21. V rozsudku ze dne 22. 2. 2017 č. j. 2 Azs 355/2016-62 Nejvyšší správní soud uvedl: „Vzhledem k tomu, že právní úprava zákona o pobytu cizinců vychází z práva Evropské unie (§ 1 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), je při posuzování účelovosti uzavření manželství vhodné, jak správně konstatoval již městský soud, vycházet jednak ze sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009, KOM(2009) 313 final, o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, jednak z rezoluce Rady ze dne 4. 12. 1997, 97/C 382/01, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství (dále jen „rezoluce Rady“). Dle čl. 1 této rezoluce je za účelový sňatek třeba považovat „sňatek uzavřený mezi občanem členského státu nebo občanem třetí země legálně usazeným ve členském státě a občanem třetí země pouze s účelem obejití pravidel vstupu a pobytu občanů třetí země a získání povolení nebo oprávnění k pobytu pro občana třetí země“.

Podstatné indicie, které na možnou účelovost manželství ukazují, výstižně shrnuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013 – 43. Dle něho mohou být přínosným inspiračním zdrojem především jednotlivé faktory plynoucí z čl. 2 rezoluce Rady, kterými jsou například skutečnosti, že není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se nikdy před sňatkem neviděli; manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu prvé schůzky; manželé nehovoří společným jazykem; sňatku předcházelo předání finanční částky; některý z manželů v minulosti uzavřel účelový sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu cizinců.

Z citovaného rozsudku dále vyplývá, že prokazování účelovosti manželství musí být nutně založeno na zjištění okolností provázejících seznámení obou snoubenců, jejich svatbu a následný život. Za určující pro závěr o účelovosti manželství je třeba považovat například nevědomost jednoho manžela o zdravotních problémech druhého manžela či o jeho nezaměstnanosti a zásadní rozpory v otázkách vydělávání a úhrady společných finančních prostředků. Rovněž je třeba zohlednit okolnosti předchozího pobytu žadatele o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky a časovou souvislost mezi uzavřením manželství a žádostí o pobytové oprávnění. Naopak to, že jeden z partnerů neví o předchozím protiprávním jednání druhého partnera, nemůže vést automaticky k závěru, že manželství nebylo uzavřeno po vzájemném

poznání, neboť se jedná o otázku velmi citlivou a lze si představit, že i ve standardně fungujících manželstvích partneři o své protiprávní minulosti nevědí.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je na správních orgánech, aby v řízení prokázaly účelovost uzavření manželství (již zmiňovaný rozsudek č. j. 1 As 58/2013 – 43), přičemž obcházení zákona musí být žadateli o povolení k přechodnému pobytu přičitatelné a současně musí být naplněna subjektivní stránka ve vztahu k jednání obcházejícímu zákon ve formě přímého úmyslu (rozsudek ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Asz 157/2016 – 32). Takový závěr předpokládá úplné zjištění rozhodujících skutečností a jejich posouzení ve vzájemných souvislostech. Rozhodně není možné dosáhnout uspokojivého výsledku zdůrazňováním dílčích okolností. Precizním soustředěním skutkového podkladu a vyhodnocením důkazů je třeba vytvořit logický řetězec skutkových okolností nevzbuzující důvodné pochybnosti o skutkovém základu posuzované věci (rozsudek ze dne 30. 4. 2014, č. j. 3 As 101/2013 – 34).

Při posuzování výpovědi manželů je třeba zoblednit, že „mnoho rozporů může v obdobných případech plynout ze subjektivního vnímání dotazované skutečnosti. Každý z manželů, zvláště když pocházejí z odlišných kulturních prostředí, může vztah provázející okolnosti a vztah sám vnímat rozdílně. Některé z okolností může v duchu zvyklostí prostředí, ze kterého pochází, subjektivně zdůrazňovat a jiné z téhož důvodu potlačit až eliminovat. Subjektivní je častokrát náhled na fungování domácnosti, společné přátele, každodenní vztahy manželů, na přístup k rodině partnera apod.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 101/2013 – 34, obdobně též rozsudek ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 Asz 115/2015 - 38). Vzhledem k standardizované formě vedení pohovoru v rámci správního řízení je poměrně jednoduché se na dotazování připravit a odpovědi v předstihu koordinovat: „Není výjimečné, že se právě manželé, kteří sňatek uzavřeli účelově, podrobně naučí genezi jejich vztahu včetně seznámení, žádosti o ruku a dalších dílčích okolností. Stejně tak si mohou nastudovat i údaje o jednotlivých příslušnících rodiny. Pokud naopak necítí potřebu předstírat skutečnost, mohou některé okolnosti, v důsledku neznačených subjektivních důrazů, podcenit a opomenout“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 101/2013 – 34).“

22. V rozhodnutí ze dne 9. 12. 2015 č. j. 4 Asz 228/2015-40 pak Nejvyšší správní soud rovněž uvedl, že: „... Rada EU přijala definici účelového manželství jako manželství uzavřeného mezi občanem členského státu nebo občanem třetí země s pobytovým statutem v členském státu a občanem třetího státu, jehož výlučným účelem je obcházení pravidel pro vstup a pobyt občanů třetích států, aby občan třetího státu získal oprávnění k pobytu v členském státě. (...) Účelovost uzavření manželství je nutné posuzovat po celou dobu správního řízení, a to až do rozhodnutí odvolacího orgánu. Pokud je v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci, není možné takové manželství považovat za účelově uzavřené, ačkoli tomu tak od jeho úplného počátku nebylo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, 5 As 104/2011 - 102, č. 2781/2013 Sb. NSS).
23. Krajský soud v Plzni se s názory uvedenými ve výše citovaných rozsudcích Nejvyššího správního soudu plně ztotožňuje a v případě žalobkyně nenalezl žádná specifika, která by jej vedla k tomu, aby se od výše uvedené ustálené rozhodovací praxe odchýlil.
24. Správní orgány při posouzení účelovosti uzavřeného manželství vycházely především z výsledku žalobkyně a jejího manžela, o kterých jsou ve správním spisu založeny protokoly. Správní orgány o účelovosti uzavřeného manželství usuzovaly především ze skutečnosti, že se výpovědi manželů v určitých otázkách neshodovaly. Správní orgány poukázaly na rozpory ve výpovědích týkajících vzniku vztahu, vývoje vztahu, uzavření

manželství, průběhu manželství, společného soužití na území, vedené společné domácnosti, dětí apod.

25. Ve sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009, KOM(2009) 313 final, o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, je uveden demonstrativní výčet skutečností, které ukazují na možný úmysl účelového uzavření manželství s úmyslem získat povolení k pobytu na území. Jedná se zejména o tyto skutečnosti: pár se před svatbou nikdy nesetkal; pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání nebo důležité osobní informace, které se jich týkají; pár nemá společný jazyk, kterému oba rozumí; důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen (s výjimkou peněz nebo darů, které byly předány jako věno v kulturách, kde je to běžnou praxí); v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu; rozvoj rodinného života pouze poté, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění; pár se rozvedl krátce potom, co státní dotyčný příslušník třetí země získal právo pobytu.
26. V souvislosti s výše uvedeným je nutno zmínit, že zmíněná kritéria je nutné považovat pouze za podněty pro zahájení vyšetřování, nikoli za faktory, z nichž lze automaticky vyvozovat závěry či výsledky dalšího šetření. Naplnění některých z výše uvedených znaků tedy není bez dalšího důvodem pro závěr, že manželství bylo účelové, ale má vést správní orgán k tomu, aby podnikl další kroky, které podezření potvrdí nebo vyvrátí. Všechny skutečnosti týkající se sporného vztahu musí být posouzeny komplexně, a to včetně těch, jež svědčí ve prospěch cizince (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018 č. j. 10 Azs 68/2018-39). Je nutné vzít rovněž v úvahu, že za účelově uzavřené manželství lze označit pouze takové, které je uzavřeno výlučně za účelem získání pobytového oprávnění. Zákon o pobytu cizinců vychází z vyvratitelné domněnky, že manželství mezi cizincem a občanem EU je manželstvím řádným, neuzavřeným ve snaze obejít zákon (srov. rozsudky NSS ze dne 6. 8. 2015, čj. 10 Azs 115/2015-38, a čj. 4 Azs 228/2015-40). Správní orgán nemůže v případě podezření, že by se mohlo jednat o účelově uzavřené manželství, vybírat pouze ty skutečnosti, které svědčí pro závěr, že manželství bylo uzavřeno účelově. Musí naopak nestranně posoudit skutečnosti svědčící pro i proti tomuto závěru. V případě pochybností musí dát přednost závěru, že manželství účelově uzavřeno nebylo.
27. Z výsledků manželů vyplývá, že se neshodli, na tom, s kým poprvé manžel přijel do Vietnamu (zda sám či s přáteli); na otázce věna, na datu seznámení; na datu žádosti o ruku; na délce trvání předchozích manželství manželů; na tom, zda žalobkyně byla přítomna při koupi prstýnků; dále se neshodli na tom, jak dlouho trvala svatební hostina; na jménu syna žalobkyně, který žije ve Vietnamu; na délce svatební cesty (zda jeden 4-5 denní výlet po Vietnamu či více jedno až dvou denních výletů po Vietnamu); na svatební noci (zda ji trávili doma u rodičů nebo v hotelu); délce víza žalobkyně; na jméně tchýně žalobkyně (zda S. či G., když ji žalobkyně viděla pouze dvakrát); zda je v bytě zaveden plyn (když mají elektrický sporák); zda je v bytě TV, vzdělání žalobkyně; na přesné náplni manželovy práce; na oblíbeném jídlu; na oslavě narozenin manželky; na tom, jak se žalobkyně učí český jazyk.

28. Soud má, na rozdíl od žalované, za to, že žádná ze zjištěných skutečností v případě žalobkyně jednoznačně neprokazuje, že se žalobkyně dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu tím, že účelově uzavřela manželství, resp. že manželství bylo uzavřeno „výlučně“ za účelem získání práva volného pohybu a pobytu. Výše uvedené rozpory nelze dle názoru soudu až na výjimky považovat za rozpor v důležitých osobních informacích či jiných zásadních skutečnostech. Mnohé z nich lze navíc rozumně a logicky vysvětlit. Jedním z rozporů bylo datum seznámení manželů, když jeden uváděl, že se seznámili v říjnu a jeden v listopadu. Tento rozpor nepovažuje soud za nikterak zásadní. Manželé se ohledně seznámení shodli v tom, že se seznámili prostřednictvím internetu, že si zpočátku psali přes internet a že k seznámení došlo na podzim roku 2015. Zda to byl říjen či listopad není v daném případě rozhodné, neboť se mohlo jednat i o přelom těchto měsíců a každý z manželů mohl toto období vnímat odlišně. Rovněž nelze zapomenout na skutečnost, že výsledky byly prováděny až v létě roku 2017, tedy s významným časovým odstupem, což se může projevit i v přesnosti podaných informací. Obdobně lze argumentovat i k rozdílnému datu žádosti o ruku (zda to bylo v květnu 2016 či 1. 6. 2016).
29. Správní orgány dále žalobkyni a jejímu manželovi vytkly, že uvedly rozdílné informace k tomu, s kým žalobce poprvé přicestoval do Vietnamu, zda sám anebo s přáteli. Tato skutečnost je dle názoru soudu pro daný případ irelevantní a nemůže nijak svědčit o závěru, že manželství žalobkyně bylo uzavřeno účelově a výlučně za účelem získání pobytu na území. Naopak je nutno vzít v potaz skutečnost, že se manželé shodli na tom, kdy manžel poprvé přicestoval do Vietnamu, jak dlouho se tam zdržel, jeho cestování po Vietnamu a četnost jejich setkávání ve Vietnamu. Tyto skutečnosti podporují argument, že se manželé skutečně ve Vietnamu setkávali a že tam manžel nepřiletěl pouze za účelem uzavření manželství.
30. Správní orgány rovněž žalobkyni vytýkaly nepřesné informace ohledně trvání předchozího sňatku manžela. Žalobkyně však uvedla, že ví, že byl její manžel dříve ženatý s tím, že když se poznali, již spolu nežili. Manželé se neshodli v termínu rozvodu manžela. Z této skutečnosti nelze rovněž dovozovat účelovost uzavření manželství. Lze si představit situaci, že nová partnerka není seznámena s přesným a aktuálním stavem původního manželství partnera, např. v jaké fázi je jejich rozvod, a to tím spíš, že se partneři pravidelně z důvodu pobytu v jiné zemi nestýkají. Podstatné je, že žalobkyně a její manžel shodně vypověděli, že oba již jednou manželství uzavřeli. Jako nepodstatný rozdíl ve výpovědích krajský soud rovněž spatřuje odlišné uvedení délky pobytového víza žalobkyně, které jí bylo uděleno pro vstup do ČR.
31. Krajský soud nepovažuje za významné ani rozpory ve výpovědích týkajících se samotné svatby, a to konkrétně, jak dlouho trvala svatební hostina. Tento rozpor žalobkyně vysvětlila tím, že se konaly dvě svatební hostiny, jedna pro rodinu v den svatby a druhá pro přátele, která se konala jiný den. Ohledně koupě snubních prstýnků z obou výpovědí vyplývá, že prstýnky kupoval (platil) manžel ve Vietnamu, není na nich nic vyryto a jsou ze zlata. Žalobkyně rovněž srozumitelným způsobem vysvětlila nesrovnalosti ohledně výběru snubních prstýnků, když ona uvedla, že byla v obchodě, ale před placením ji manžel poslal pryč, aby nevěděla cenu prstýnku, a manžel uvedl, že prstýnek platil on. V těchto výpovědích soud nespatřuje na rozdíl od správních orgánů žádný rozpor. K uvedenému je také nutno uvést, že se manželé shodli na datu svatby, místu konání

svatby a rovněž účasti lidí na obřadu. Soud má za to, že v otázkách týkajících se svatby se manželé převážně shodovali a některé nuance v jejich výpovědích nelze považovat za nikterak závažné.

32. Účelovost uzavření manželství nelze dovozovat ani ze skutečnosti, že se manželé neshodli na některých aspektech či vybavení jejich společného obydlí. Nelze se divit, že žalobkyně neví, zda v bytě je zaveden plyn, když mají v bytě elektrický sporák a žalobkyně tak není plyn nucena využívat. Neshody ohledně toho, z jaké strany se plní pračka (zda ze shora či ze strany), lze přičítat rozdělení domácích prací mezi manžele a rozdílným vnímáním běžných každodenních věcí mužem a ženou. Žalobkyně rovněž sama uvedla, že manžel pračku nepoužívá.
33. Správní orgány rovněž nesprávně vyhodnotily výpovědi týkající se vzdělání žalobkyně. Manžel sice uvedl, že žalobkyně má vystudováno „něco kosmetického směru“ a žalobkyně uvedla, že má vystudovanou střední školu ekonomického směru, avšak správní orgán nevzal v potaz informaci sdělenou žalobkyní, že rovněž absolvovala kosmetický kurz, aby mohla v této oblasti působit v ČR. Nesprávně byly vyhodnoceny i informace ohledně způsobu učení českého jazyka žalobkyně. Z protokolů o výpovědích je patrné, že oba manželé uvedli, že se žalobkyně učí z knih. Žalobkyně pak navíc uvedla, že hledá paní na doučování.
34. Ani ostatní rozdíly soud neshledává nijak závažné nebo rozumně nevysvětlitelné. Zároveň je nutno poukázat na skutečnosti, ohledně kterých se manželé při svých výpovědích shodli. Kromě těch, co soud uvedl již shora, se jednalo o tyto otázky: datum, kdy žalobkyně přicestovala do ČR a že jí manžel byl vyzvednout na letišti; znalost rodinných příslušníků manželů; společné bydliště manželů po svatbě ve Vietnamu a posléze v ČR; vlastnictví řidičského průkazu či zvířete; květiny v bytě. Shodné údaje vypověděli rovněž ve vztahu ke zdravotnímu stavu, užívání léků, antikoncepce, trávení volného času (např. sledování filmů); finančním závazkům; dopravě na výlechy, dovolené manžela v zaměstnání za určité období, osobní hygiena manželů, líčení žalobkyně či poslednímu intimnímu poměru.
35. Soud má za to, že správní orgán věnoval příliš velkou pozornost zjištěným rozporům, přestože se jednalo o rozpory nedůležité nebo takové, které lze rozumně vysvětlit, a naopak opomíjel oblasti, ve kterých se manželé shodovali. Při posuzování odlišností ve výpovědích je třeba zohlednit, že rozpory mohou plynout ze subjektivního vnímání dotazované skutečnosti. Rovněž je nutno vzít v úvahu i tu skutečnost, že určité nepřesnosti mohou vzniknout z důvodu jazykové bariéry mezi manželi, přestože manžel žalobkyně umí vietnamsky. Je naprosto běžné, že i odpovědi „řádných“ manželů (tj. takových, kteří neuzavírají manželství z důvodů získání pobytového oprávnění) na položené otázky se neshodují, resp. mohou se odlišovat. Každý z manželů, zvláště když pocházení z odlišných kulturních prostředí, může okolnosti jejich vztahu vnímat rozdílně. Správní orgány nevzaly dostatečně v úvahu to, že některé zážitky, skutečnosti, dny a chvíle si každý pamatuje jinak, či je také může jinak vnímat a popsat, neboť pro každého člověka má určitá událost jinou hodnotu a zaměřuje se na jiné podrobnosti.
36. Ze skutečností správními orgány zjištěných není možné dospět k jednoznačnému závěru o tom, že se žalobkyně dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu s tím, že účelově uzavřela manželství, resp. že manželství bylo uzavřeno „výlučně“

za účelem získání povolení k pobytu. Nebyl zde tudíž důvod pro zamítnutí žádosti žalobkyně s odkazem na ustanovení § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

37. K námitce nepoužitelnosti úředních záznamů z pobytových kontrol soud uvádí, že z rozhodnutí správních orgánů vyplývá, že ve vztahu k úředním záznamům přihlédl pouze k informaci, že manžel žalobkyně nebyl opakovaně zastižen v místě bydliště a že jejich soužití nikdo nepotvrdil. Nevycházely tak přímo z vyjádření konkrétních osob, se kterými orgány Policie ČR při pobytové kontrole hovořily. Pokud by však správní orgány měly v úmyslu vycházet přímo z konkrétních vyjádření těchto osob, musely by nejdříve provést řádně jejich výslech ve smyslu ust. § 55 správního řádu. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015 č. j. 4 Azs 228/2015-40, či ze dne 26. 9. 2018 č. j. 10 Azs 68/2018-39). V daném případě však soud v tomto směru neshledal pochybení.
38. K otázce posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do života žalobkyně soud uvádí, že lze sice souhlasit s názorem správních orgánů, že ze zákona o pobytu cizinců nevyplývá povinnost při aplikaci ust. § 87e odst. 1 písm. c) tohoto zákona zabývat se posuzováním přiměřenosti dopadů rozhodnutí do života žalobkyně, avšak není namístě opomenout, že Česká republika je vázaná Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž čl. 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce a povinnost zvážit přiměřenost dopadů každého rozhodnutí do těchto práv vyplývá přímo z této Úmluvy.
39. Uvedený názor soud je podpořen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2017, č. j. 6 Azs 348/2017-26, kde se uvádí, že „*V otázce posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu do soukromého a rodinného života stěžovatele se Nejvyšší správní soud s městským soudem ani s žalovanou neztotožňuje. Napadená rozhodnutí vycházela z toho, že zákon o pobytu cizinců v případě rozhodování podle § 37 odst. 1 písm. a) posouzení přiměřenosti výslovně nepožaduje, a proto jej nebylo třeba provést, avšak zcela opomněla článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. srpna 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30). Veřejná moc tak může do osobní sféry jednotlivce zasáhnout, pouze pokud tím sleduje legitimní cíl, a v rozsahu nezbytném a přiměřeném tomuto cíli.*“.
40. Podle čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práva základních svobod státní orgán nemůže do výkonu práva na respektování rodinného a soukromého života zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Podle čl. 17 Směrnice státy berou náležitě v úvahu povahu a pevnost rodinných vztahů dotyčné osoby a dobu trvání jejího pobytu v členském státě, existenci rodinných, kulturních a sociálních vazeb se zemí původu v případě, že bylo odejmuto povolení k pobytu.
41. K užití čl. 8 Úmluvy se vyjadřoval Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016 - 53, takto: „*[p]odmínky § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců jsou tedy nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení čl. 8 Úmluvy; takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Čl. 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Uvedené*

znamená, že pokud stěžovatel v řízení o zrušení svého povolení k trvalému pobytu namítá nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy, musí se správní orgány s touto námitkou vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v dotčeném řízení vyžaduje, nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Na tomto závěru nic nemění ani nový odstavec 3 § 174a zákona o pobytu cizinců, jenž byl do tohoto ustanovení doplněn s účinností od 15. 8. 2017.“ Uvedené závěry lze přiměřeně vztáhnout také na případ žalobkyně.

42. Žalobkyně v průběhu řízení namítala, že dopady rozhodnutí do jejího života nejsou přiměřené a že se těmito skutečnostmi mají správní orgány zabývat. V daném případě se však správní orgány přiměřeností dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně nezabývaly, neboť měly za to, že tuto povinnost nemají. Tento názor v návaznosti na výše uvedené neobstojí a je nutné jej považovat za mylný. Pokud se správní orgány při rozhodování nezabývaly přiměřeností dopadů rozhodnutí do života žalobkyně, jedná se o zásadní vadu, a je proto nezbytné vyhodnotit jako důvodnou námitkou žalobkyně, že správní orgány pochybily, pokud se přiměřeností dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života nezabývaly (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018 č. j. 9 Azs 30/2018-45).
43. Jelikož soud shledal žalobu důvodnou, přistoupil ke zrušení rozhodnutí žalované pro nezákonnost ve smyslu ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí soud současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Správní orgány znovu posoudí na základě výše uvedených kritérií, zda bylo právo uzavřít manželství zneužito za výlučným účelem neoprávněného získání pobytového oprávnění, popř. za tímto účelem doplní správní orgány dokazování, aby byly schopny unést své důkazní břemeno. V dalším řízení se správní orgány rovněž zaměří na posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do života žalobkyně.

Náklady řízení

44. Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Žalobkyni, která v řízení dosáhla procesního úspěchu, soud přiznal náhradu nákladů řízení podle vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb ve výši 6.800 Kč, kterou zástupce žalobkyně vyčíslil ve svém podání ze dne 28. 1. 2020. Tato náhrada je představována odměnou za právní zastoupení žalobkyně za 2 úkony právní služby po 3.100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, sepis a podání žaloby) a dvakrát náhradou hotových výdajů po 300 Kč. Zástupce žalobkyně není plátcem daně z přidané hodnoty, a proto nebyla uvedená náhrada nákladů řízení o daň z přidané hodnoty navýšena. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 3. února 2020

JUDr. Václav Roučka v.r.
předseda senátu